

...Νὰ μὴ γίνεταί εἰς τὸ ἐξῆς ἐξωσμός πατριάρχου χωρὶς σφάλμα καὶ μὲ ὑπεράσπισιν. Τῶν πατριαρχῶν τὰ ἄρζια νὰ ἔχουν τὴν ἰσχὺν καὶ τὸ κῦρος. Ὅτι κάμουν ἄρζι καὶ φανερώσουν, ἀποβλέπον εἰς τὴν θρησκείαν τους, νὰ εἰσακούωνται. Οἱ ζητοῦντες πατριαρχεῖον, ἂν προβάλλουν προσθήκην εἰς τὸ μισθόν, νὰ μὴν εἰσακούωνται.

Κατὰ τὴν περίληψιν τοῦ βασιλικοῦ μας ὁρισμοῦ, ὅπου περιέχεται εἰς τοὺς κώδικας, οἱ πατριάρχαι νὰ εἶναι εἰς τὰς ὑποθέσεις τους κύριοι καὶ αὐτοδέσποτοι...

Χωρὶς τὴν θέλησιν τοῦ πατριάρχου καὶ τῶν ἀρχιερέων, μὲ βίαν γιасаκτζῆς νὰ μὴ γίνεταί. Καί, κοντολογῆς, κατὰ τὸν τρόπον, ὅπου ὥρισαν καὶ ἐξουσίασαν οἱ πρὸ τούτου πατριάρχαι τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν ὑποκειμένων αὐτῇ πόλεων, οὕτω καὶ ὁ διαληφθεὶς πατριάρχης Κύριλλος (οὗ τὸ τέλος εἶη ἀγαθόν) νὰ ὁρίζῃ καὶ νὰ ἐξουσιάζῃ, χωρὶς νὰ τὸν πειράζῃ καὶ νὰ τὸν ἐνοχλῇ οἰωδῆποτε τρόπῳ ὁ ἐξωσθεὶς πατριάρχης, ἢ ἄλλος τις».

371

1754–1755. Φιρμάνιον σ. Ὁσμὰν Γ',

ἀπαγορεύον εἰς καθολικοὺς καὶ ξένους τὸν προσηλυτισμὸν τῶν ραγιαδῶν Χριστιανῶν, ἐπὶ βαρυτάταις ποιναῖς, μνημ. ἐν 450, σ. 42.

372

1755. Φιρμάνιον σ. Ὁσμὰν Γ',

περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ ἐκτάκτων φόρων τῶν Δωδεκανησίων, ἐν 179, σ. 432–434 καὶ ἐν 370, σ. 335–337.

373

1755. Βεράτιον σ. Ὁσμὰν Γ', ὑπὲρ μ. Χίου Διονυσίου, ἐν 10, σ. 149–154.

...Οὐδεὶς ἀναμιγνέσθω εἰς τὰς ἀδείας τοῦ Ἱεροδικείου γενησομένης ἐπισκευᾶς αὐτῶν (ἐκκλησιῶν καὶ μονῶν) κατὰ τὸ ἀρχικὸν αὐτῶν σχέδιον.

Οὐδεὶς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ἔχων βονγιουρουλτί ἀδικεῖτω τὰς ἐκκλησίας καὶ μονὰς ἀπαιτῶν νὰ διατρέφεταί ἐν αὐταῖς.

Ἐκτὸς τοῦ μητροπολίτου, ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ διορισθέντος ἐπιτρόπου, οὐδεὶς ἀναμιγνέσθω, ὡςάκις χριστιανός τις ἤθελε συνάψῃ ἢ διαλύσῃ γάμον.

Ἐστὼ ἔγκυρον πᾶν ὅτι οἱ ἀποβιοῦντες κληρικοὶ καὶ οἱ ὑποτελεῖς γραικοὶ ἤθελον διαθέσει, κατὰ τὰ θρησκευτικὰ αὐτῶν θέσμια ὑπὲρ τοῦ πατριάρχου, τοῦ μητροπολίτου, ἢ ἐπισκόπου αὐτῶν, ἀκουομένων πρὸς τοῦτο γραικῶν μαρτύρων ἐν τῷ Ἱεροδικεῖῳ.

Οὐδεὶς ἐμποδιζέτω τὸν μητροπολίτην, οὐδὲ ἀναμιγνέσθω, ὡςάκις πρόκειται νὰ τιμωρηθῶσι, κατὰ τὰ θρησκευτικὰ αὐτῶν θέσμια, οἱ περιπεσόντες εἰς θρησκευτικὸν παράπτωμα ἐπίσκοποι, μοναχοί, ἱερεῖς, καλογραῖαι, καὶ ἡγούμενοι τῆς ἐπαρχίας του.

Ὅσοι τῶν ἱερέων ἤθελον εὐλογῇσαι γάμον μὴ ἐπιτρεπόμενον κατὰ τὴν θρησκείαν αὐτοῦ, ἄνευ ἀδείας τοῦ μητροπολίτου, θέλουσι τιμωρεῖσθαι ὑπ' αὐτοῦ. Πᾶσα ἀγωγή κατὰ τοῦ μητροπολίτου ἢ τῶν ἐπιτρόπων καὶ ἀνθρώπων αὐτοῦ, ἢ τῶν ἐπισκόπων αὐτοῦ, ἀφορῶσα τὸ Ἱερὸν Δίκαιον, ...θέλει παραπέμπεσθαι εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπως ἐκδικασθῇ ἐν τῷ... Διβανίῳ...

Τῇ συστάσει ἢ παρακλήσει τρίτου, οὐδεὶς βιαζέτω τὸν μητροπολίτην λέγων «χειροτόνησον ἐπίσκοπον τὸν μοναχὸν τοῦτον» ἢ «παῦσον τὸν ἱερέα τοῦτον καὶ δὸς τὴν ἐκκλησίαν αὐτοῦ εἰς ἐκεῖνον τὸν ἱερέα».

Οἱ ἐκάστοτε Καδῆδες βοηθείωσαν κατὰ νόμον τὸν ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου διορισθέντα ἀντιπρόσωπον κατὰ τὴν εἰσπραξιν τῶν . . . τελῶν . . . Μηδόλως δυστροπείωσαν οἱ χριστιανοὶ εἰς τὴν καταβολὴν τῶν κανονικῶν ἐτησίων τελῶν, τῆς εἰς χρήματα ἐλεημοσύνης, τῶν δικαιωμάτων τῶν γάμων, τῶν πανηγύρεων καὶ τῶν μονῶν, ὡς καὶ τῶν ἀνηκόντων τῷ πατριάρχει καὶ τῷ μητροπολίτῃ δικαιωμάτων, ἅτινα ὀφείλουσι νὰ καταβάλλωσι, κατὰ τὰ ἔκπαλαι κρατοῦντα καὶ συμφώνως τῷ βερατίῳ . . .

Οὐδεὶς βιαζέτω Χριστιανὸν ἵνα ἀσπασθῇ ἀκουσίως τὸν μωαμεθανισμόν . . . Τὰ προϊόντα τῶν ἀμπελώνων, τὰ συλλεγόμενα διὰ τὸν μητροπολίτην, ὡς καὶ πάντα τὰ λόγῳ ἐλεημοσύνης ὑπὸ τῶν χριστιανῶν διδόμενα αὐτῷ εἰς γλεῦκος, μέλι, ἔλαιον, ἢ ἄλλο τι, εἰσὶν ἀπηλλαγμένα παντὸς τελωνειακοῦ δασμοῦ, δώρου, ἢ ἄλλου δικαιώματος, οὐδόλως ἐνοχλουμένων τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ, κατὰ τὴν μετακόμισιν . . . ὑπὸ τῶν τελωνῶν καὶ τελωνοφυλάκων. . . . Ὅταν χριστιανὸς τις ζῶν διαθέσῃ τι ὑπὲρ τοῦ πατριάρχου, τοῦ μητροπολίτου, τοῦ ἐπισκόπου καὶ τῶν ἐκκλησιῶν αὐτῶν, λαμβάνονται ταῦτα παρὰ τῶν κληρονόμων του, συνεργεῖα τοῦ ἱεροδικείου.

. . . Θέλουσι δὲ καταβάλλει ἐτησίως ἐκάστη μὲν χριστιανικὴ οἰκογένεια 10-12 ἄσπρα, ἕκαστος δὲ ἱερεὺς ἐν φλωρίον ὑπὲρ τοῦ πατριάρχου, ἐπίσης 10-12 ἄσπρα θέλει καταβάλλει ἐτησίως ἕκαστος χριστιανὸς καὶ ἐν φλωρίον ἕκαστος ἱερεὺς ὑπὲρ τοῦ μητροπολίτου. . . . Οὐδεὶς καδῆς ἢ ναῖμπος δικαιούται νὰ ἀναμειγνύεται ἢ ἐπιβάλλῃ πρόστιμον ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ μητροπολίτης ἢ ὁ ἐπίτροπος αὐτοῦ ἐπεμβαίνει εἰς τὰς μεταξὺ δύο λαϊκῶν διαφοράς, ἀφορώσας τὸν γάμον, ἢ τὸ διαζύγιον, ἢ συμβιβάζῃ αὐτοὺς οἰκειοθελῶς ἢ ἐπιβάλλῃ κατὰ τὰ θρησκευτικὰ αὐτῶν θέσμια ὅρκον ἐντὸς τῶν ἐκκλησιῶν, ἢ τιμωρῇ αὐτοὺς δι' ἀφορισμοῦ.

Οἱ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ μητροπολίτου διατελοῦντες ἱερεῖς δὲν δύνανται ἄνευ ἀδείας τοῦ μητροπολίτου νὰ τελέσωσι γάμον, λογιζόμενον ἀθέμιτον παρ' αὐτοῦ.

Ἐκαστος χριστιανὸς δύναται νὰ ἔλθῃ καὶ εἰς τρίτον γάμον, ἀπαγορευομένης κατὰ τὰ θρησκευτικὰ αὐτῶν θέσμια τῆς συνάψεως γάμου πέραν τοῦ τρίτου. Ἐπίσης ἀπαγορεύεται, κατὰ τὸ θρησκευτικὸν αὐτῶν, ἡ ἀποπομπὴ συζύγου καὶ ἡ διγαμία. Κατὰ συνέπειαν, οὐδεμία ἄδεια θέλει χορηγεῖσθαι ἐπὶ τούτῳ, θέλουσι δὲ τιμωρεῖσθαι καὶ παιδεύεσθαι καὶ οἱ τὰ τοιαῦτα τολμῶντες.

Ὅταν ὁ μητροπολίτης ἢ οἱ ὑπ' αὐτοῦ διορισθέντες ἐπίτροποι λαμβάνωσι διὰ τὸ κοινὸν τὰς κληρονομίας τῶν ἀποβιωσάντων ἐπισκόπων, ἱερέων, μοναχῶν καὶ καλογραιῶν, συνιστάμενας εἴτε ἐκ χρημάτων εἴτε ἐκ πραγμάτων . . . οὐδεὶς τῶν ὑπαλλήλων . . . ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπεμβαίνει . . .

Κατὰ τὰ θρησκευτικὰ αὐτῶν θέσμια, κωλύονται τῆς εἰσόδου εἰς τὰς ἐκκλησίας οἱ παρανόμως συζευχθέντες καὶ κατὰ συνέπειαν ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς καδῆδες . . . ν' ἀναγκάζῃ τοὺς ἱερεῖς νὰ θάπτωσι τοὺς ἐνόχους τοιαύτης παρανομίας . . . Δὲν ἐπιτρέπεται ἀνάμιξις εἰς τὴν κατὰ τὰ θρησκευτικὰ αὐτῶν θέσμια ἐπιβαλλομένην τοῖς χριστιανοῖς πρὸς σωφρονισμόν ποινὴν τοῦ ἀφορισμοῦ. Οὐδενὶ ἐπιτρέπεται νὰ εὐλογήσῃ τὸν γάμον ἐκείνων, οἵτινες μεταβαίνουν ἀλλαχοῦ, πρὸς τὸν σκοπὸν συνάψεως γάμου, παρὰ τὰ θρησκευτικὰ αὐτῶν θέσμια. Ὅταν οἱ χριστιανοὶ διαθέτωσι τὸ τρίτον τῆς περιουσίας των ὑπὲρ τῶν ἐκκλησιῶν

ἢ τῶν μονῶν αὐτῶν, ἢ ὑπὲρ τοῦ πατριάρχου, τοῦ μητροπολίτου, ἢ τοῦ ἐπισκόπου, θέλει εἶσθαι παραδεκτὴ ἢ μαρτυρία γραικῶν.

Ὅταν, ἀδεία τοῦ ἱεροδικείου, παραστῇ ἀνάγκη κρατήσεως τινὸς ἐκ τῶν ἱερέων, μοναχῶν ἢ καλογραιῶν, τὸ τοιοῦτο θέλει ἐνεργεῖσθαι διὰ τοῦ μητροπολίτου.

374

1755. Φιρμάνιον σ. Ὅσμαν Γ',

«ὁποῦ ἐδόθη εἰς τοὺς ραγιάδες τῆς Ἀσπρης Θαλάσσης, διὰ τὴν ἐλευθερίαν τοὺς ἀπὸ τὰ βάρη τῶν δοσιμάτων», ἐν 226, σ. 319–322. Ἦσαν δὲ αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος νῆσοι αἱ ἑξῆς: Νάξος, Πάρος, Σαντορίνη, Αἴγινα, Μύκονος, Μικρὰ Μῆλος, Σκόπελος, Μπιλμπιτζέ, Ἀμοργός, Ἀστυπάλαια, Ἀνάφη, Ἀντίπαρος, Σίφνος, Θερμιὰ (Κύθνος), Κέα, Σαλαμίς, Πόρος, Μικρὰ Τζάμιτζα, Σούλπιτζα (Σπέτσαι), Μεγάλη Τζάμιτζα (Ἵδρα), Σκίαθος, Ψαρά, Φολέγανδρος, Σίκινος, Σέριφος, Κάσος, Πάτμος, Ἴος, Μεγάλη Μῆλος. Πρβλ. 349, σ. 24–27.

375

1755. Φιρμάνιον σ. Ὅσμαν Γ', ἀπὸ 2/13 Αὐγούστου,

δι' οὗ καταργουμένου ἐν Χίῳ τοῦ ἀξιώματος τοῦ «ποτεστιάτου», ἀνατίθεται ἡ διοίκησις τῆς Κοινότητος Χίου εἰς τὴν Δημογεροντίαν, ἐν 240, σ. 82 καὶ ἐν 374, σ. 43.

376

1755. Κανονισμὸς τῆς Ἀγιοταφικῆς Ἀδελφότητος,

ἐν 280, τ. Δ', σ. 39–47.

377

1755. Φιρμάνιον σ. Ὅσμαν Γ',

περὶ μὴ τελέσεως γάμου μεταξὺ μουσουλμάνου καὶ χριστιανῆς, ἄνευ συναινέσεως ἀμφοτέρων. Πρβλ. 240, σ. 119.

378

1755. Φιρμάνιον σ. Ὅσμαν Γ', ὑπὲρ Ρόδου καὶ Κῶ,

ἐν 451, σ. 164–166.

379

1756. Φιρμάνιον σ. Σουλεϊμάν, ὑπὲρ μ. Κρήτης Γερασίου,

ἐν 268, σ. 109–118.

«...Ὁμοίως δὲν ἐπιτρέπεται ἐπέμβασις καὶ ἀνάμιξις ἄλλον προσώπου εἰς τὰς ὑποθέσεις τῶν γάμων τῶν ὑποτελῶν ραγιάδων, ὡς καὶ εἰς τὰς τῶν διαζυγίων, ἃς διευθετεῖ μόνον ὡς ἀρμόδιος ὁ διωρισμένος ἐπίτροπος ἐκ μέρους τοῦ μητροπολίτου. Ἐπίσης, προκειμένου περὶ ἱερέων καὶ ραγιάδων τελευτησάντων, τὰ ἀφορῶντα τὴν διαθήκην καὶ παραγγελίαν αὐτῶν,

